

สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข
Health Systems Research Institute

ทิศทางและแนวโน้มของ การกระจายอำนาจให้แก่อปท. ด้านสุขภาพ

ผศ.ดร.จรรยาพร ศรีศศลักษณ์

ผู้จัดการงานวิจัย สวรส.

14 มกราคม 2556

ทิศทางแผนการกระจายอำนาจ

- จะมองทิศทางข้างหน้าได้ ต้องทบทวนสถานการณ์ของการดำเนินงานของแผนการกระจายอำนาจ ฉบับ 1 และ ฉบับ 2 ที่ผ่านมา
- แผน 1 : กสธ. กระจายอำนาจรูปแบบการมอบอำนาจ (Delegation) เป็นการโอนการดำเนินการและความรับผิดชอบในเรื่องที่กำหนด ให้แก่หน่วยงานที่มีอิสระ ที่ผ่านมามีได้เพียงหนึ่งโรงพยาบาลเท่านั้น คือ โรงพยาบาลบ้านแพ้ว (องค์การมหาชน)
- ส่วนรูปแบบคณะกรรมการสุขภาพระดับพื้นที่ (กสพ.) มีการทดลอง 10 จังหวัด แต่มีการเปลี่ยนแปลงบทบาทจาก Functional Board เป็น Advisory Board และไม่ได้ดำเนินการในนโยบายดังกล่าวต่อ
- แผน 2 : มีถ่ายโอนสอ./รพ.สต.39 แห่งไปสังกัด อปท.
- มีการถ่ายโอนภารกิจด้านสาธารณสุข 7 จาก 34 ภารกิจ

การประเมินแผน 1 และ แผน 2

- หากเนื้อหา (Policy content) ที่เขียนไว้ในแผน 1 และ แผน 2 เขียนไว้ดี แต่กสธ.ไม่ทำตามเนื้อหาที่เขียนไว้ในแผน จะทำให้เกิดผลลัพธ์ต่อประชาชนอย่างไร
- หากมองมุมกลับ หากแผนเขียนไว้ไม่ดี และกสธ.ไม่ทำตามแผน ทำให้ผลลัพธ์สุขภาพของประชาชนเป็นดังเช่นที่เห็นอยู่ในปัจจุบัน
- แล้วแผน 3 จะเขียนอย่างไร เช่น เขียนเนื้อหาโดยไม่เน้นเรื่องการถ่ายโอน แต่เน้นรูปแบบการทำงานร่วมกันระหว่างสาธารณสุขและท้องถิ่น ซึ่งต้องมีรายละเอียดที่ชัดเจนเพียงพอว่าทำงานร่วมกัน และท้องถิ่นมีอำนาจในการตัดสินใจ/ มอบนโยบาย

แนวโน้มการกระจายอำนาจให้ท้องถิ่น

- หากมองมุมการถ่ายโอนสถานพยาบาล : ท้องถิ่นบางแห่งเริ่มไม่ยาก
รับถ่ายโอน
- หากมองมุมการส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันโรค : ท้องถิ่นบางแห่งทำอยู่
แล้วแต่อาจเน้นเรื่องการจัดการขยะ / สิ่งแวดล้อม การดูแลให้ประชาชน
ได้รับวัคซีนพื้นฐาน ท้องถิ่นอาจตีความหมายของการส่งเสริมสุขภาพ
แตกต่างจาก กสธ.
- มองคำว่าอำนาจ คือ **ความรับผิดชอบ** หมายถึงกระจายความรับผิดชอบ
ให้ท้องถิ่นเพื่อแบ่งเบาภาระของราชการส่วนกลาง

ทิศทาง

- แผน 3 : ควรเขียนให้ชัดเจนว่ารูปแบบการทำงานร่วมกันระหว่างสาธารณสุขและท้องถิ่นเป็นอย่างไร เช่น กองทุนสุขภาพตำบล ผู้บริหารท้องถิ่นมีสิทธิมอบนโยบายในการดูแลสุขภาพของคนในพื้นที่
- เขตสุขภาพ : 12 พวงบริการสุขภาพ กสธ. ควรปรับ service plan เป็น Public Health Service Plan ซึ่งรวมงาน ส่งเสริม ป้องกัน รักษา ฟันฟู มิใช่แต่เพียงงานด้านการรักษาพยาบาลเท่านั้น และคณะกรรมการต้องประกอบด้วยผู้แทนของอปท.ด้วย

